

**แบบเสนอแผนการดำเนินงานการนำผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรที่กลุ่มเป้าหมายนำไปใช้ประโยชน์
เพื่อพัฒนาการเกษตร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓**

ชื่อหน่วยงาน.....สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช.....

ผู้รับผิดชอบงานวิจัย.....นายศรุต...สุทธิอารมณ์...sarutes@yahoo.com.....

ผู้ประสานงานตัวชี้วัด.....นางสาวบุษราคัม อุดมศักดิ์...และนางสาวมะลิดา ชูรินทร์.....

โทรศัพท์....0818099252.. E-mail.....boossaracum@yahoo.com.....

ชื่อเรื่องผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์

.....ชีวภัณฑ์บีเอสควบคุมโรคแอนแทรคโนส (โรคกุ้งแห้ง) พริก.....

สรุปเทคโนโลยีที่กลุ่มเป้าหมายปฏิบัติก่อนรับการถ่ายทอด

(เทคโนโลยีของกลุ่มเป้าหมายก่อนรับการถ่ายทอด โดยสังเขป)

เกษตรกรผู้ปลูกพริกประสบปัญหาโรคแอนแทรคโนสทำให้ผลผลิตเสียหายลดลงมากกว่า 50% ทำให้ผลผลิตลดลงมากกว่า 50% และพบการเกิดโรคกับพริกเกือบทุกพันธุ์และทุกแหล่งปลูก ส่งผลเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างสูง เกษตรกรจึงมักเลือกใช้วิธีการควบคุมโรคพริกโดยใช้สารเคมี ทำให้เกิดผลเสียโดยตรงต่อผู้ใช้และผู้บริโภค เกิดสารตกค้างในผลผลิต และการปนเปื้อนของสารเคมีในสภาพแวดล้อม

สรุปเทคโนโลยีของหน่วยงานที่นำไปถ่ายทอด

(เทคโนโลยีของผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ โดยสังเขป)

กรมวิชาการเกษตร โดยสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืชได้ค้นคว้าวิจัยชีวภัณฑ์บีเอส ซึ่งได้จากแบคทีเรีย *Bacillus subtilis* ไอโซเลต 20W33 และ 20W16 ที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมโรคแอนแทรคโนสหรือโรคกุ้งแห้งพริก สาเหตุจากเชื้อรา *Colletotrichum gloeosporioides* โดยแนะนำให้เกษตรกรดำเนินการดังนี้

- กรณีที่เกษตรกรเก็บเมล็ดพันธุ์เอง คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยชีวภัณฑ์บีเอส อัตรา 50 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กก. ก่อนนำมาเมล็ดไปเพาะกล้า
- การพ่นชีวภัณฑ์บีเอส ให้พ่นครั้งแรกตั้งแต่เมื่อกล้าพริกเริ่มตั้งตัวหลังการย้ายปลูก พ่นครั้งที่ 2 เมื่อพริกเริ่มออกดอก หลังจากนั้น พ่นทุก 5-7 วัน ในอัตรา 40-50 กรัม
- ในแปลงที่พบการระบาดของรุนแรง หรือในช่วงที่มีฝนตกชุก หรือแปลงที่มีประวัติในการพบโรคสม่ำเสมอ ให้เพิ่มอัตราเป็น 70 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร และเพิ่มความถี่ในการพ่น เป็น 3-5 วัน

กลุ่มเป้าหมาย

(ระบุจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่คาดว่าจะรับเทคโนโลยีของกรมฯไปใช้ประโยชน์ เช่น จำนวนเกษตรกร, จำนวนผู้ประกอบการ พื้นที่ไร่), จำนวนเจ้าหน้าที่ของรัฐ)

เกษตรกรผู้ปลูกพริกที่มีปัญหาการระบาดของโรคแอนแทรคโนส จำนวน 30 ราย
พื้นที่ปลูกประมาณ 45 ไร่ ในพื้นที่ปลูกพริก จ.อุบลราชธานี จ.กาญจนบุรี จ.พิษณุโลก จ.นครราชสีมา และจ.สงขลา

วิธีการนำผลงานวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย

(ระบุขั้นตอน วิธีการ การขยายผลงานวิจัยนำสู่กลุ่มเป้าหมาย)

1. สำรวจข้อมูลการระบาดและกำหนดขอบเขตพื้นที่ดำเนินการ
2. สร้างการรับรู้และให้คำแนะนำเกษตรกรถึงขั้นตอนการดำเนินงานการป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกโนสพริกที่ถูกต้อง
3. ใช้องค์ประกอบเทคโนโลยีในการป้องกันโรคแอนแทรกโนสพริก ดังนี้
 - 3.1 การคลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยชีวภัณฑ์บีเอส อัตรา 50 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กก. เพื่อลดปริมาณเชื้อรา *C. gloeosporioides* สาเหตุโรคแอนแทรกโนสที่อาจติดมากับเมล็ดพันธุ์
 - 3.2 ควรพ่นชีวภัณฑ์บีเอสป้องกันโรคก่อนที่จะพบการระบาด โดยเฉพาะแปลงที่เคยมีประวัติการเกิดโรค
 - 3.3 ในช่วงฤดูฝน หรือในช่วงที่สภาพอากาศมีความชื้นสูง ควรเพิ่มความถี่ในการพ่น
 - 3.4 หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเริ่มพบโรคควรรีบเก็บไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยชีวภัณฑ์บีเอส ทันที

แผนการดำเนินงานและการติดตามการนำผลงานวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย

1. คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่เป้าหมาย
2. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกโนสพริก
3. ติดตามกลุ่มเป้าหมายและประเมินผล จำนวน 30 ราย ในพื้นที่ปลูกพริก จ.อุบลราชธานี จ.กาญจนบุรี จ.พิษณุโลก จ.นครศรีธรรมราช และจ.สงขลา

การประเมินผลการดำเนินการ

ทำการประเมินผลการดำเนินการจากการวัดความพึงพอใจของเกษตรกรในด้านต่างๆ ดังนี้

1. นักวิจัยมีวิธีการถ่ายโอนนำเสนอใจ เข้าใจง่าย ช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการใช้ชีวภัณฑ์บีเอสเป็นอย่างดี
2. เทคโนโลยีที่ถ่ายทอดสามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกโนสพริกได้
3. วิธีการใช้ชีวภัณฑ์บีเอส ง่าย ไม่ยุ่งยาก และมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้
4. ความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกโนสพริกเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการเดิม